

työläisnaisten, niin nuorten kuin vanhojenkin, puhuvan järjestäytymisestä ja sen tarpeellisuudesta — niiden samojen naisten, jotka aikaisemmin olivat työnantajain erikoisen riiston alaisina.

"Tämä muutos naisten henkissä olemuksessa, heidän omintakeisen ajattelunsa luokkataistelussa on tuottanut huomattavia tuloksia. Tehtäläisnainen Berliinissä ei työskentele enää kuin 8 tuntia päivässä, vapaan lauantai-ilta puoleen ovat he myöskin saaneet, samoin viikon tahi kaksi kestävään kesiloman täydellä palkalla. Suurten osastokauppojen myyjäitset ovat tulleet havaitsemaan miten kurja heidän palkkansa ja kohtelunsa on ollut. Nykyään ei Berliinissä tapaa ainotakaan kauppa avoimena järkeen kello 5—6, lauantaihinakaan.

"Politiittisellakin alalla on naisten toiminta laajentunut ja tullut tuloksia tuottavaksi. Kuulin työläisnaisen puhuvan parlamentissa koruttomasti mutta niin vaikuttavasti, että edustajat lakkasivat keskenensä puhelemasta. Jäiden kuuntelemaan puhujaa, joka muuten tapahtuu vain erikoistapauksissa. Mutta myös — ja ehkäpä pääasiallisesti siellä — missä haajotettiin hiljasta, utterana ja epäkiitollista työtä, joka ei tuota julkista kunniaa eikä mainetta ja jota niin monet karttaa, — sielläkin naiset häärivät. He istuvat amusta litaan puheletoimistoissa, jakelevat lentolehtisiä, nyyvät lehtiä ja kirjallisuutta, toimivat keräijinä "punaissa avustuksissa", luokkavangeille, näkivät näkville veljille Venäjällä. Kaikkialla näkee naisia pelottomina ja utterina toimimassa.

"Ja siksi, jos keskinäisistä tusteluista ja iskusta huolimatta meissä voittaa usko tulevaisuuteen, niin ammennamme voimaa tuohon tulevaisuususkoomme huomattavassa määrässä naistenme yhä kasvavasta osanotosta toimintaan, naisten, jotka eivät ehkä niin suuresti kuin miehet, mutta sitä varmemmin toimivat yhteisen suuren pääjärjämme hyväksi."

Juhannus

Juhannus — mitä sisältyykään tuohon samaan. Jokaisen Suomessa kasvaneen sydän sykähdyttää lämpymuonin kuullessaan Juhannusta mainittavan. Onhan Juhannus kesän juhla. Silloin on Suomen luonto kauneimmassa kesäpuvussaan. Silloin siellä on "yölläkin päivä". Silloin juhlaan kesää, nuorisovarsinkin, kevään kaussa, juhlii ja nauttii kesästä ja nuoruudesta. Kuinka hauskaa onkaan silloin.

Tänä vuonna oli perjantaina Juhannus-aatto, siis lauantaina Juhannus. Muistelen aikaa taaksepäin. Olenhan siellä minäkin ollut, niin hauskaa oli. Mutta entäs nyt? Nyt on perjantai, Juhannus-aatto. Maailman suurin ja mahtavin kaupunki New York! Siinä muurisi sisällä vietän Juhannus-aattoa, joka on vaan perjantai. Tavallinen harmaa perjantai on Juhannus-aatto New Yorkissa.

Olen häärinyt koko päivän ja valmistanut kekkeretä — sillä herrasväellän on aina Juhannus. Ja tässä häärillessä en muistanut ollenkaan että oli Juhannus-aatto, ennenkuin sitten kun olin jo laskentanut vuoteideni. Korvissani kaikui nauru ja laulu:

"Nyt on Juhannus, nyt on Juhannus,

Nyt on leikin ja lemme aika."

Mutta minä en voinut yhtyä lauluun, enkä nauruun, sillä palvelijattaren on säädetyntä nauraa kovin äännekkäästi, vielä vähemmän laulaa. Täällä maailman hauskimmassa ja ikävimmässä kaupungissa ei uskalla edes itkeäkään muuta kuin salaa. Sillä jos se huomataan, niin pian sanotaan että ei-ö sinulla meillä ole "hyvä koti", ja tarpeeksi ruokaa?

ÄITI

KIRJ. MAKSIM GORKIJ
Suom. Hanna Kunnas.

(Jatk.)

Sydämen valo.

Taas elivät he hiljasta elämää, kaukana ja kuitenkin lähellä toisiansa. Kerran keskellä viikkoa, eräänä juhlapäivänä kun Pavel valmistihe lähtemään ulos, virkkoi hän äidillensä: "Minä odotan muutamia vieraita meille lauantaina."

"Mitä vieraita?" kysyi äiti.

"Muutamia oimia kyläiläisiä sekä joltakin kaupunkilaisia."

"Kaupunkilaisia?" toisti äiti, pudistaen päätänsä. Ja äkkiä alkoi hän nyyhkyttää.

"No mutta äiti, mitä tämä on?" huudahti Pavel tyyneä. "Minkätähden?"

Kuivaten kasvonsa esiliinallansa, vastasi hän hiljaa: "En tiedä, mutta minusta tuntuu niin pahalta."

Pavel astui edestakasin ja pysähtyen äitinsä eteen, virkkoi: "Pelottaako teitä, äiti?"

"Minua pelottaa", myönsi hän. "Nuo ihmiset tuolta kaupungista — kukapa heidät tuntee?"

Pavel kumartui alas katsomaan hänen kasvohinsa, ja virkkoi loukautulla äänellä, joka muistutti melkein miehensä vilhaista ääntä: "Tämä pelko on meidän kaikkien häviö. Muuttamat hallitsevat meitä, käyttäen hyväksensä meidän pelkoamme ja säilyttäen meitä yhä enemmän. Huomaa tämä: niin kauan kuin ihmiset pelkäävät, murenevät ja märkänävät he kuin taitetut koivun vitsat. Meidän täytyy kasvaa robkeiksi, alka on läsnä!"

"Oii miten hyvänsä", virkkoi Pavel kääntynyt pois hänestä: "he kokoon-tuvat talossani kumminkin."

"Älä suutu minua!" pyyteli äiti pahollaan. "Kuinka saattaisiin olla pelkäämättä? Koko elämäni on kulunut pelossa!"

"Anna anteeksi!" kuului poikansa lempeä vastaus, "mutta minä en voi menetellä toisin", ja hän meni matkoihinsa.

Kolme päivää oli äidin sydän vaivastuksessa, hyytyn pelosta joka kerta kun hän muisti oudot ihmiset, jotka pian tulisivat hänen taloonsa. Hän ei voinut kuvailla heitä mielestään, mutta ne näyttivät olevan hänen mielestään hirvittävä väkeä. He olivat juuri osoittaneet tien pojallensa, jota hän nyt kulki.

Lauantai-iltona palasi Pavel tehtaasta, peseytyi, pukentui puhtaisiin vaatteisiin, ja memessänsä ulos, virkkoi hän äidillensä, häneen katsahtamatta: "Kun he tulevat, sano heille että tullen pian takaisin. Antaa heidän odottaa hetken. Ja, pyydän sinua, älä pelkää. He ovat kuten muutkin ihmiset."

Äiti putosi penkille melkein tajuttomana.

Poikansa katsoi häneen totisena. "Kenties olisi parempi, jos menisit jonnekin niin kauaksi", esitti hän.

Tämä ajatus loukkasi häntä. Pudistaen päätänsä kieltävästi, virkkoi hän: "Eikö mitä. Se on kuitenkin saman tekevä. Mitäpä se hyödyttäisi?"

Oltiin marraskuun lopussa. Päivä oli hienoa kylvää lunta satanut jäätyneeseen maankamaraan ja nyt hän kuuli sen kitisevän ikkunan ulkopuolella poikansa astunnasta. Pimeät varjot hiipivät ikkunapölyihin, ja näytti värjöttävän vhaimeillessä.

Mitä sitten itket? Mutta palvelijattaren ei elä ainoastaan leivästä, hän kaipaa muutakin kuin vaan saada olla palvelijatar — herrasväessä.

Harmaa, tavallinen perjantai se vaan oli Juhannus-aatto monille sadolle Suomen tytöille New Yorkissa.

odotellen jotakin. Nojaten itseänsä tänä yll pöydän, kyseli hän: "Onko penkkiin, istui äiti ja odotti, silmäiltä tämä teldin oma tulo, vai onko se vuokrattu?"

Hänestä tuntui kuin olisi ihmisiä, varkain tavoin ja vahtien hiipinyt talon ympäri pimeässä, kumartuen ja katsellen joka suunnalle, omituisen uteliaina ja hiljaa. Tuolla oli jo joku tulossa ihan lähellä, kopeloiden käsilänsä seinille.

Kuului vihellys. Se kajahti ympärinsä kuin hienon kielen kosketus, surullisena ja soinnukkaana, ja lui-rusi leikiten pimeään hämyyn, näyttien etsivän jotakin ja tullen yhä lähemmäksi. Äkkiä kuoli se ikkunan puuseiniin sisään. Etelästä kuului jalankopina. Äiti säpsähti, ja nousi ylös pakollinen, pelästynyt ilme silmissänsä.

Ovi avautui. Ensinnä pisti suuren, pöröisen lakin peittävä pää huoneeseen; sitte kapusi kyrristynyt hento vartalo perästä, olkasten itsensä ja ojentaen tiedottomasti oikeaa kättänsä.

"Hyvää iltaa!" virkkoi vieras, pak-sulla bassoaänellä, huohottaen raskaasti.

Äiti kumarsi ääneti.
"Pavel ei ole vielä kotona?"

Muukalainen riisui hitaasti pois lyhyen turkkinsa, nosti yhtä jalkaansa, pieksi lumen pois saappaasta lakkilain, viskasi lakkinsa nurkkaan ja hoitpuun molemmille sivulle ohkailisella säärillään, astui hän huoneeseen, katsellen taakseen omien askeliansa jälkiä lattialla. Hän lähes-tyi pöytiin, tutki sitä tarkasti, aivan kuin vakuuttaen itsensä sen kestä-vyydestä, ja istuutui vihdoin sekä haukotteli, peittäen suunsa kädellään. Päjänsä oli aivan ympärillään ja istui aatalasti kiinni ruumissa, poseksensa olivat ajellut, paitsi pientä, oikaista huulipartaa, jonka päät riip-puivat alas päin.

Tarkastettuaan huonetta peräti kiinteillä katsoella suurilla harmail-lu, läpitukevilla silmillään, panti hän jalkansa ristiin, kurottaen päi-

KIRJEVAIHTOILMOTUS

Täällä Mexico-lahden rannalla, suuren joen äyryillä, on suomalainen liikemies ja kiintelmistöjen omistaja, keski-ikäinen, yksinäinen. Haluaa kirjevaihtoon yksinäisten naisten kanssa. Se nainen, joka voi nauttia Floridan ihanaista ilmanalasta, suorista appelsiinimeistä, hyvästä lodista, tartu kynäsi, kirjota, kaikki huomioon otetaan, yksi omaksi valtaan.

Osote: Mr. D. W. L'Box 204, New Port, Richey, Florida.

SÄSTÄKÄÄ LANGAN OSTOSSA

KUTOMALLA Concord tehtaan villalangolla, jotka voitte ostaa suoraan tehtaasta. Silevä Peter Pan pusero, joka on kuvattuna, tulee maksamaan ainoastaan \$2.00 — huomattavalla säästäväisyydellä siihen nähden millä te voisitte ostaa langat tai puseron jälleemyntiliikkeistä.

CONCORDIN LANGAT

täysivillasia worsted lankoja myydään tälle suoraan tehtaan hinnalla — huomattava säästämädollisuus naiselle, joka voi itse kutoa. Concordin langat ovat taattuja kestävyystään, saman vahvuudesta, värinsä pitäviksi ja parhaista aineista. Kaikkia käytettyjä värejä.

4 OUNSI KERA... \$50c
1 PAUNA \$2.00

Kysykää näytteitä vapaasti.

OHJEET VAPAASTI
Tilakkaa ohjeet ja näyte-langat miten valmistaa tämä silevä Peter Pan pusero. Helppo tehdä ja tulee halvaksi valmistaa Concord villalangasta. Krj. tänään. Dept. C.

Concord Worsted Mills
West Concord N. H.

Kalpauskella ja surulla ilmoitamme täällä sukulaisille ja tuttaville, että tuoni, säälliä tuntematon tahtoi pois viedä meiltä rakkaan äitimme

MARIA PIHL

(o. s. KOJOLA)

Hän nukkui Ijiseen uuneen Lapuulla, huhtikuun 15 p., 1922, elettyään 64 v., 3 kk. ja 8 p. Lähinnä suremaan jäi puoliso ja 3 poikaa ja 2 tyttöä perheen tüssä maassa sekä 2 sisarta, 2 veljeä ja paljon sukulaisia ja tuttavita täällä ja Suomessa.

LEMPI AUTIO.

Vancouver, B. C., Can.

Vaikka orvoiksi täytyy jättää mun tänne lapsen, niin etten itkemättä voi päättää päivääni, en epäilekään sitä, vaan uskon lujasti, kyllä tuoja hoitoo niitä, kii minne turvaksi.

Sammunut on äidin silmä, käsi helä kylmennyt, loppunut on äidin vaivat, sydän kun on jäähtynyt. Muiston hellin jälkehen-sä, melle jätti elämäni. Kiitos siitä äitiltä olkoon sulle aitiaan.

Ei enään koskaan, saa kättä käteen äitimme rakkaan puristaa, oi neuvojasi äiti rakas, voi lapsosesi unhoittaa.

Jos joskus joudumme kulke-maan, luo kummun jossa läin ulnahtaa, niin rousuja äiti sun haudallist, kaivatut lapsesi istuttan.

Nuku äitiltä rauhassa, synnyinmaansi mullassa.
MARIA ja LEMPI.